

Himlen är snarast grå

Det saknas sannerligen inte pessimistiska rapporter och omdömen om utvecklingen i Afghanistan. Direkt efter Bonn-avtalet 2001 och fram till 2005 var det mera hoppfulla tongångar som dominerade – en konstitution antogs och val till president och parlament genomfördes. Men från 2006 har det gått utför, med talibanernas växande framfart i framför allt de södra provinserna, främlingsfientliga upplopp i Kabul och självmordsbombare som lågvattenmärken. Från journalister, diplomater och diverse experter kommer en strid ström av rapporter som handlar om talibanernas ökande styrka, de utländska styrkornas krigföring, om korruption inom regeringen, biståndets ineffektivitet, och att opiumskörden slår rekord år efter år. Det verkar som att det snart bara är George Bush, president Karzai, och möjligtvis Tony Blair, som vidhåller att Afghanistan går en ljusnande framtid till mötes. Och visst finns det skäl för pessimism då problem och missförhållanden är så allvarliga att de mycket väl kan få utvecklingen att vändas till en fullständig katastrof med följder som fullskaligt inbördeskrig, regimfall och ett mänskligt lidande som når nya djup.

DOCK FINNS DET SAMTIDIGT fog för misstanken att allt inte är så dåligt som det skrivs. Media har en erkänd tendens att fokusera på det spektakulära och afghanerna är inte unika i fenomenet att politiska ledare tycks bli populära först när de lämnat makten eller, ännu hellre, när de har lämnat jordelivet. Trots ett tämligen utbrett och framför allt uttalat missnöje är det ett faktum att en hel del har hänt. Det finns numera 5,4 miljoner barn i skola, varav cirka 35 procent är flickor, och mer än 80 procent av afghanerna har tillgång till bashälsovård. Det finns givetvis gigantiska problem i att upprätthålla och höja dessa tal, liksom med kvaliteten inom både skolundervisningen och hälsovården, men inte desto mindre är det siffror som vida överstiger de goda åren på 1970-talet, innan krigen tog sin början.

Anders Fänge är SAKS platschef i Kabul.

Det Nationella solidaritetsprogrammet är också en framgång, där nu 70 procent av landets cirka 38 000 byar finns representerade i lokala utvecklingsråd, vars medlemmar väljs av bybefolkningen och som beslutar över resurser som ställs till deras förfogande. Här finns också problem; framför allt i hur programmet ska kunna göras mera hållbart. Det anmärkningsvärda är dock att detta är första gången i Afghanistans historia som bybefolkningen själva bestämmer över hur utvecklingsresurser ska användas.

ANDRA EXEMPEL är att skatteinkomsterna ökar, att vägnätet – om än långsamt – byggs ut och renoveras och att större delen av landet idag täcks av ett tämligen väl fungerande telekommunikationsnät. T o m elektricitets-försörjningen, som varit ett ständigt sorgebarn, har förbättrats avsevärt under de senaste åren. Så för att sammanfatta. Jag håller inte med presidenterna Bush och Karzai att Afghanistan går en ljusnande framtid till mötes om man med det menar att himlen är blå. Afghanistan är ett av världens fattigaste länder som långsamt är på väg att ta sig ur ett politiskt och ekonomiskt kaos, vilket inte bara orsakats av krig utan som också har djupare historiska rötter. En realistisk bedömning är att det kommer ta åtminstone 20-30 år av god politisk och ekonomisk utveckling, och då inte bara i Afghanistan utan också i den vidare regionen, innan man möjligen kan tala om en verkligt ljusnande framtid. Fram till dess är himlen på sin höjd grå med en hel del mörka ovädersmoln och några enstaka solglimtar.

ANDERS FÄNGE, SAKS PLATSCHEF, KABUL

SOME RIGHTS RESERVED

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/